

TADEUSZ GARBULIŃSKI, REMIGIUSZ WĘGRZYNOWICZ
I ZENON BUBIEŃ (Wrocław)

Wpływ „Helaniny” na narząd krążenia

„Helanina” — produkcji „Herbapol” Wrocław — zawiera zespół ciał czynnych korzenia omanu, otrzymanych przez perkolację eterem naftowym. Ważniejsze czynne substancje omanu należą do laktonów pokrewnych strukturalnie z laktonem santoniny, co kwalifikuje je farmakologicznie do parasympatykotoników grupy pikrotoksyny.

Badano w narkozie chloralozowej wpływ „Helaniny” u psów na serce za pomocą pletyzmografu oraz na krążenie trzewne i somatyczne za pomocą fotohemotachometru Cybulskiego-Klisieckiego.

Stwierdzono, że „Helanina” w ilości 1 — 5 mg/kg podana dożylnie, z reguły nie wywołuje istotnych zmian w ciśnieniu krwi i oddychaniu. W obrębie naczyń somatycznych (*a. femoralis*) nie było także widocznych reakcji. Natomiast wyraźnie wzrasta dopływ krwi do jelit (*a. mesenterica cran.*). Działanie to jest powolne — pojawia się po 10 min. i potęguje w ciągu dalszych 20 min. Może to wskazywać na centralne działanie „Helaniny”. Po większych dawkach dożylnych (20 — 50 mg/kg), wpływ polepszający krążenie trzewne uwidacznia się bezzwłocznie po zastrzyku. Jednocześnie pogarsza się krążenie somatyczne i obniża się ciśnienie krwi wśród objawów zwiększonej objętości ogólnej serca. Przepływ krwi w tętnicy udowej wzrasta na 2 — 10 min., gdy „Helaninę” wprowadzi się wprost do tętnicy. Podobnie reaguje obszar tętnicy kręzkowej po zastrzyku dotętnicznym.

Duże dawki dożylne (jw.) wywołują u psów sporadycznie gwałtowne śmiertelne porażenia serca i oddechu. Dla królików zabójcze były niekiedy dawki 5 mg/kg wagi.

Ocena przydatności „Helaniny” jako leku narządu krążenia wymaga oddzielnego, szczegółowego opracowania.

